

A/09-11-2023

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie
Verbruiksbelastingen,
Douane en
Internationale aang.

Persoonsgegevens

nota

Nota bewapening Team Bijzonder Bijstand Douane -
Kamerbrief

Datum

8 november 2023

Notanummer

2023-0000252061

Bijlagen

1. Kamerbrief

Aanleiding

- In overleg met de minister van Justitie en Veiligheid heeft u besloten dat er een brief naar de Tweede Kamer wordt gezonden om de Kamer te informeren over de zwaardere bewapening die wordt voorgeschreven aan het Team Bijzondere Bijstand van de Douane (TBB Douane).
- De brief treft u bijgaand aan.

Beslispunten

- Graag uw akkoord op bijgesloten Kamerbrief.
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van bijgevoegde eerdere nota's en de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

akkoord

Kernpunten

- Per brief heeft u de minister van Justitie en Veiligheid gevraagd om semi-automatische schoudervuurwapens voor te schrijven aan het TBB Douane voor het afschermen en beveiligen van grote drugsvondsten.
- Door de minister van Justitie en Veiligheid is toegezegd dat dit voorschrift op korte termijn wordt afgegeven.
- Om de Tweede Kamer hiervan op de hoogte te brengen is bijgevoegde brief opgesteld.
- Deze brief wordt mede namens de minister van Justitie en Veiligheid gezonden en wordt bij JenV op hetzelfde moment de lijn in gedaan.

Communicatie

Tegelijk met de verzending van de brief naar de Tweede Kamer zal er een persbericht worden verzonden met betrekking tot de zwaardere bewapening van het TBB Douane. Daarnaast worden ook samenwerkingspartners van de douane (zoals burgemeesters) geïnformeerd over het besluit.

Politiek/bestuurlijke context

N.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

H/10-09-2023

TER BESLISSING

Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie
Verbruiksbelastingen,
Douane en
Internationale aang.

Persoonsgegevens

nota

Aanvraag voorschrift semi-automatische
schoudervuurwapens

Datum
12 september 2023

Notanummer
2023-0000205280

Bijlagen
1. Brief MJenV - aanvraag

Aanleiding

- Op 5 september jl. is per nota aan u gevraagd of u akkoord bent met het agenderen van het wetsvoorstel semi-automatische schoudervuurwapens voor het Team Bijzondere Bijstand Douane (TBB Douane) voor de Commissie voor Bestuur en Justitie (CBJ), het ambtelijk voorportaal bij onderraad Raad Bestuur en Justitie (RBJ).
- Vlak hierna heeft JenV besloten dat dit wetsvoorstel toch niet noodzakelijk is voor het voorschrijven van semi-automatische schoudervuurwapens voor het TBB Douane.
- Het wetstraject is dan ook gestopt.
- Om het voorschrift te kunnen afgeven is wel nog een formele aanvraag nodig. Deze treft u hierbij ter ondertekening aan.
- Na ontvangst van de aanvraag zal de minister voor Rechtsbescherming binnen 2 maanden overgaan tot het voorschrijven van de semi-automatische schoudervuurwapens aan het TBB Douane voor het afschermen en beveiligen van drugsvondsten.

Beslispunten

Bent u akkoord met bijgesloten aanvraag gericht aan de minister voor Rechtsbescherming met het verzoek semi-automatische schoudervuurwapens voor te schrijven aan het TBB Douane voor het afschermen en beveiligen van drugsvondsten? Zo ja, wilt u de aanvraag dan ondertekenen?

akkoord

Kernpunten

- Op grond van de Algemene douanewet zijn de buitengewoon opsporingsambtenaren van de douane belast met het opsporen van bij de bij die wet of de daarop berustende bepalingen strafbaar gestelde feiten. De strafbaar gestelde feiten uit de Opiumwet vallen hier ook onder. Het afschermen en beveiligen van in beslag genomen middelen is een onderdeel van de opsporingstaak.
- De Regeling Wapens en munitie biedt de minister voor Rechtsbescherming de mogelijkheid om bij voorschrift buitengewoon opsporingsambtenaren aan te wijzen die gedurende hun dienstuitoefening een wapen en munitie voor handen mogen hebben. In het voorschrift kan verder worden afgekaderd voor welk deel van de wettelijke taak en aan welke eenheid van de buitengewoon opsporingsambtenaren dat precies gebeurt. Deze

wettelijke afkadering hoeft dus, anders dan voorheen door JenV gecommuniceerd, niet in de wet te worden vastgelegd.

- In deze formele aanvraag wordt niet verwezen naar het voortraject waar eerder het spoor van een wetstraject was gekozen. Uiteraard is JenV zich daarvan bewust. JenV heeft dan ook ambtelijk toegezegd dat het voorschrift binnen twee maanden na ontvangst van de formele aanvraag zal worden afgegeven. We zullen J&V vragen dat tijdpad te bevestigen in reactie op deze aanvraag.

grag
indien
z.s.m.
besluit

Veiligheid van de staat

Toelichting

- Gelet op indicaties van dreigingen van criminele organisaties, en de veiligheid en weerbaarheid van de betrokken medewerkers, heeft de Douane in 2019 aan JenV de behoefte kenbaar gemaakt om het TBB Douane bij de uitvoering van hoog-risico drugstransporten zwaarder te bewapenen.
- Deze behoeftestelling heeft toen geleid tot de conclusie dat eerst andere beschermingsmaatregelen moesten worden verkend en dat speciale teams van de politie de Douane zouden begeleiden bij hoog risico transporten.
- De Douane heeft in navolging hiervan veel geïnvesteerd in de werkwijze, uitrusting en opleiding van het TBB Douane. Deze beschermingsmaatregelen zijn echter niet toereikend voor een goede en veilige uitoefening van de voorliggende douanetaak.

Veiligheid van de staat

- De behoefte aan zwaardere bewapening is dan ook in 2022, met steun van de politie, opnieuw kenbaar gemaakt bij JenV.
- JenV heeft toen aangegeven akkoord te zijn met het voorschrijven van de zwaardere bewapening, onder de voorwaarde dat de taak waarvoor de zwaardere bewapening zou worden ingezet vastgelegd zou worden in de Algemene douanewet, en het team dat belast zou worden met deze taak zou worden vastgelegd in het Algemeen douanebesluit. .
- De wijziging van de Algemene douanewet is in goed overleg met JenV opgesteld en vervolgens voorgelegd voor de wetgevingstoets bij JenV.
- De wetgevingstoets van JenV heeft na afronding van de wetgevingstoets aangegeven dat het afkaderen van de taak en het team niet in de wet en het besluit hoeft, maar dat dit ook in het voorschrift kan.

Communicatie

N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

N.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Hog-03.2022

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane
de minister van Financiën

Directie
Verbruiksbelastingen,
Douane en
Internationale aang.

Persoonsgegevens

nota

Bewapening Team Bijzondere Bijstand Douane

Datum
9 maart 2023

Notanummer
2023-0000040770

Bijlagen
geen

Aanleiding

- Bij de Douane bestaat de behoefte om het Team Bijzondere Bijstand Douane (TBB Douane) bij het vervoeren van in beslaggenomen drugs naar de plaats waar deze wordt vernietigd bovenop de standaardbewapening, mede uit te rusten met semi-automatische schoudervuurwapens. Dat kan alleen onder voorwaarden. De taak waarvoor de bewapening wordt voorgeschreven dient wettelijk te zijn verankerd. Dat komt omdat het een specialistisch geweldsmiddel betreft dat enkel voor een specifieke taak, en dus niet de algemene douanetaak, gebruikt kan worden.
- In deze nota vragen we uw akkoord om deze wettelijke basis te creëren in de Algemene douanewet. Als aan alle randvoorwaarden in de wet- en regelgeving is voldaan, zal de minister van Justitie en Veiligheid worden gevraagd de bewapening voor te schrijven aan het TBB Douane.

Beslispunt

- Bent u akkoord met het vastleggen van een wettelijke taakomschrijving voor het TBB Douane, te weten het afschermen en beveiligd vervoeren van in beslaggenomen drugs teneinde deze te vernietigen, op grond waarvan de minister van Justitie en Veiligheid bewapening met een semi-automatisch schoudervuurwapen kan toekennen aan het TBB Douane bij de uitoefening van deze taak?

Kernpunten

- De Douane voert regelmatig hoog-risico transport uit van in beslag genomen drugs,

Veiligheid van de staat

- Gelet op indicaties van dreigingen van criminele organisaties, en de veiligheid en weerbaarheid van de betrokken medewerkers, heeft de Douane in 2019 aan JenV de behoefte kenbaar gemaakt om het TBB Douane bij de uitvoering van hoog-risico drugstransporten mede uit te rusten met semi-automatische schoudervuurwapens. Dit is het type wapen dat de politie ook kan hanteren bij de uitvoering van dergelijke taken.
- Deze behoeftestelling heeft toen geleid tot de conclusie dat eerst andere beschermingsmaatregelen moesten worden verkend en dat speciale teams van de politie de Douane zouden begeleiden bij hoog risico transporten. Het

akkoord.

Wat is planning?

voorschrijven van specialistische bewapening bovenop de standaardbewapening is immers een uiterste maatregel.

- De Douane heeft in navolging hiervan veel geïnvesteerd in de werkwijze, uitrusting en opleiding van het TBB Douane. Deze beschermingsmaatregelen zijn echter niet toereikend voor een goede en veilige uitoefening van de voorliggende douanetaak.

Veiligheid van de staat

- De behoefte aan aanvullende bewapening met semi-automatische schouderwapens om tijdens de uitvoering van deze taak zelf de veiligheid van de medewerkers te kunnen optimaliseren is, nu met steun van de politie, dan ook opnieuw kenbaar gemaakt bij JenV.
- Op ambtelijk niveau staan zij inmiddels positief tegenover het toekennen van semi-automatische schouderwapens aan het TBB Douane, ter afscherming en beveiliging van in beslaggenomen drugs door de Douane vanaf het moment dat deze is aangetroffen tot en met het transport naar de plek waar de drugs wordt vernietigd. Op voorwaarde dat deze taak wettelijk is verankerd in de Algemene douanewet.
- De uitvoering van deze taak wordt vervolgens in lagere regelgeving (het Algemeen douanebesluit) toegewezen aan een specifieke groep medewerkers, in dit geval het TBB Douane. Dit maakt het mogelijk voor de minister van Justitie en Veiligheid om bewapening met een semi-automatische schouderwapen voor te schrijven voor een specifieke taak, die door een specifieke groep ambtenaren wordt uitgevoerd. Daarnaast worden in deze lagere regelgeving ook bepalingen opgenomen over de inzet van het TBB voor deze specifieke taak.
- Voordat de wapens kunnen worden ingezet is daarnaast nog strikte protocollering van gebruik en bewaren nodig, evenals het in regelen van nazorg.
- Een nota van gelijke strekking als deze zal gelijktijdig worden voorgelegd aan de minister van Justitie en Veiligheid met de vraag of zij akkoord is met de voorgestelde werkwijze, namelijk, het wettelijk vastleggen van de taak, waarna (na inwerkingtreding van de te wijzigen wet- en regelgeving) een bewapeningsvoorschrift kan worden gegeven.
- Na akkoord van u en de minister van JenV op de respectievelijke beslispunten zal het voorstel voor wijziging van de Algemene douanewet en het Algemeen douanebesluit zo spoedig mogelijk aan u worden voorgelegd.

Toelichting

De huidige situatie

- Wanneer de Douane bij een controle drugs aantreft zal zij die in beslag nemen. De inbeslaggenomen drugs zullen in het algemeen worden vervoerd

Veiligheid van de staat
Veiligheid van de staat

Veiligheid van de staat

- Bij de uitoefening van haar bevoegdheden kan de Douane op dit moment alleen beschikken over handboeien, een korte wapenstok, pepperspray en een handvuurwapen.
- De Douane ziet al geruime tijd een toename van drugscriminaliteit in en rondom de Nederlandse zeehavens en daarmee rondom het douaneproces. Als gevolg hiervan zijn steeds duidelijkere indicaties van dreigingen vanuit criminele organisaties.

Inspectie, controle en toezicht

Inspectie, controle en toezicht

Inspectie, controle en toezicht

Het aantal

drugsvangsten is sinds 2017 verdrievoudigd (zie tabel 1)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Aantal vangsten	64	112	149	163	182	171
Aantal aangetroffen kilo's	10.727	24.176	37.193	48.500	73.747	52.480

Tabel 1. Overzicht drugsvangsten in de haven van Rotterdam periode 2017-2022 van Harc en TBB

- Ook is een duidelijk toename te zien in (de zwaarte van) geweld verbonden aan drugscriminaliteit.

Veiligheid van de staat

•

•

Veiligheid van de staat

- Om de veiligheid en weerbaarheid van de TBB-medewerkers te vergroten heeft de Douane de afgelopen jaren al veel geïnvesteerd in andere beschermingsmaatregelen dan aanvullende bewapening, zoals:

Veiligheid van de staat

Het gebruik van semi-automatische schoudervuurwapens

- Uit het oogpunt van veiligheid van de samenleving, het vergroten van de veiligheid en weerbaarheid van douanemedewerkers en de noodzaak om conform de regelgeving zo spoedig mogelijk tot vernietiging van de aangetroffen middelen over te gaan, zijn deze beschermingsmaatregelen echter niet toereikend voor een goede en veilige uitoefening van de

douanetaken rond het afschermen en beveiligd vervoeren van drugs, zolang alleen in uitzonderingsgevallen een beroep kan worden gedaan op een afdoende bewapende begeleiding.

- Het door het TBB Douane aanvullend kunnen beschikken over een semi-automatisch schoudervuurwapen dat een langere afstand bestrijkt, is nodig omdat de huidige toegekende bewapening ontoereikend is voor een goede dienstuitoefening.

Inspectie, controle en toezicht

Inspectie, controle en toezicht

- De inzet van dat wapen zal uitsluitend defensief en statisch zijn, en worden voorgeschreven voor het afschermen, beveiligen en transporteren van 'hoog-risico' drugsvondsten door het TBB Douane:

Inspectie, controle en toezicht

Inspectie, controle en toezicht

- Met JenV is uitvoerig gesproken over welke gezagslijn van toepassing zou moeten zijn, en of dit een andere is dan de huidige gezagslijn van het TBB Douane. Het is niet nodig om voor de inzet van het wapen een aparte gezagslijn in te regelen. Het TBB Douane opereert bij deze werkzaamheden altijd onder gezag van het OM. Daarnaast zal de taak in wet en regelgeving voldoende worden afgebakend. Hierdoor is het duidelijk dat het wapen enkel voor de omschreven taak, als defensief geweldd middel kan worden gebruikt. Door deze afbakening is er in feite geen ruimte meer voor discretionaire bevoegdheid van het OM met betrekking tot de inzet van het wapen. Het is dan ook onnodig het OM hieromtrent een specifieke rol toe te bedelen. Een precieze verantwoordelijkheidsverdeling zal nog verder worden uitgewerkt.
- Het defensief gebruik ziet op het kunnen inzetten van een semi-automatisch schoudervuurwapen bij noodweer en bij statische beveiliging, zoals in het geval van een overval op het vervoer van drugs en het beveiligen van open plaatsen in de haven wanneer het geruime tijd duurt om drugs uit containers te laden. Daarnaast zal het voorhanden hebben van dergelijke wapens een positieve invloed hebben op het veiligstellen van de omgeving en het waarborgen van de veiligheid van de aanwezige medewerkers van de douane en aanwezig havenpersoneel.
- Naast de Algemene douanewet, zal ook lagere regelgeving (het Algemeen douanebesluit) moeten worden aangepast. Douaneambtenaren zullen moeten worden getraind en er wordt uitgezocht of er vergunningen moeten worden aangevraagd voor de opslag van de wapens. Een en ander is niet van vandaag op morgen geregeld.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Een nota van gelijke strekking zal gelijktijdig worden voorgelegd aan de minister van Justitie en Veiligheid.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Deze nota kan niet openbaar worden gemaakt wegens de hierboven genoemde door de Douane reeds getroffen beschermingsmaatregelen om de veiligheid van de douanemedewerkers te vergroten.